Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Departament Rynku Pracy
Wydział Analiz i Statystyki (AB)

Warszawa, 8 kwietnia 2020 r.

SYTUACJA NA RYNKU PRACY OSÓB MŁODYCH DO 25 ROKU ŻYCIA W 2019 ROKU

I. Aktywność Ekonomiczna Ludności Polski (BAEL)[1]

W IV kwartale 2019 r. aktywny zawodowo pozostawał co trzeci młody człowiek w wieku 15-24 lata (34,9%), podczas gdy w grupie osób w wieku produkcyjnym współczynnik aktywności zawodowej był dwa razy wyższy i wynosił 77,2%. W przypadku osób w wieku 25-29 lat współczynnik ten wynosił już 82,9%, a w przypadku osób w wieku 30-34 lata – 85,3%.

Niski poziom aktywności zawodowej młodzieży wynikał przede wszystkim **z odraczania wejścia na rynek pracy z powodu kontynuowania nauki** – ok. 90% młodych biernych zawodowo w wieku 15-24 lata wskazywało kontynuację nauki jako powód swojej bierności.

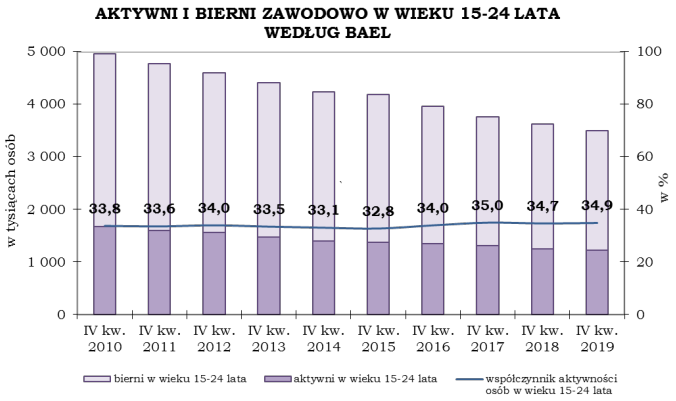

W IV kw. ubiegłego roku biernymi zawodowo pozostawało 2 277 tys. młodych ludzi i stanowili oni 17,1% wszystkich biernych zawodowo (13 313 tys. osób). W porównaniu do IV kwartału 2018 r. w grupie tej odnotowano spadek o 84 tys. osób, tj. o 3,6%.

Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku produkcyjnym wzrósł w IV kw. 2019 r. do 74,9% (tj. o 1,3 p. p. w porównaniu do IV kwartału 2018 r.). **Wśród osób w wieku 15-24 lata wskaźnik zatrudnienia wyniósł 32,1%,** i w porównaniu do IV kwartału 2018 r. zwiększył się o 1,7 p. p.

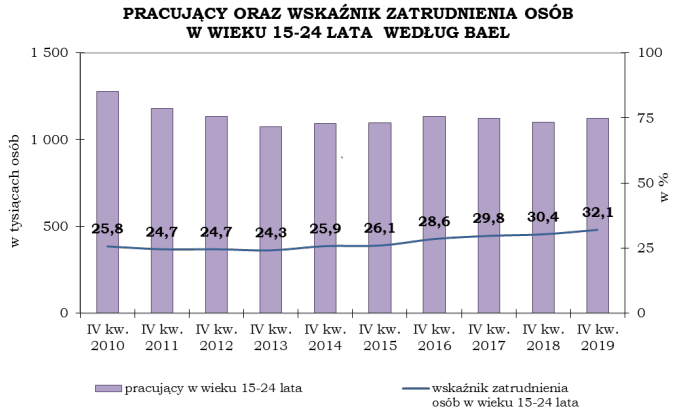

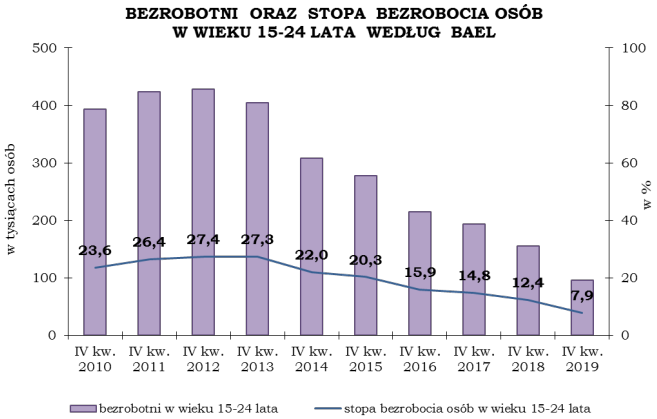

Stopa bezrobocia młodzieży wyniosła 7,9% i blisko 3-krotnie przewyższała wartość charakteryzującą populację w wieku produkcyjnym (2,9%), niemniej jednak należy podkreślić, że w IV kwartale 2019 r. odnotowano spadek stopy bezrobocia wśród młodych aż o 4,5 p. p. w porównaniu do IV kwartału 2018 r. Dla porównania stopa bezrobocia osób w wieku produkcyjnym zmalała o 1 p. p. Pomimo spadku, stopa bezrobocia młodych jest najwyższa w porównaniu z pozostałymi grupami wiekowymi ludności.

[1] Dane pochodzą z bazy EU-LFS (Eurostat, stan na dzień: 7.04.2020 r.) oraz Informacji o rynku pracy w czwartym kwartale 2019 roku (dane wstępne), GUS, 25.02.2020 r.

II. Bezrobocie rejestrowane[2]

Poziom bezrobocia osób do 25 roku życia

Wraz ze zmianami demograficznymi, w tym starzeniem się społeczeństwa, zmieniała się struktura bezrobotnych. W latach 1993-1995 w urzędach pracy zarejestrowana była najwyższa liczba młodych bezrobotnych – powyżej 900 tys., a w niektórych kwartałach przekraczała 1 mln osób. Wtedy też wysokie były udziały młodych w ogólnej liczbie zarejestrowanych – sięgały blisko 35%. W kolejnych latach poziom bezrobocia młodych wahał się, jednak ich udział wśród bezrobotnych ogółem malał. W 2009 r. nastąpił istotny wzrost liczby młodych bezrobotnych związany przede wszystkim z wybuchem kryzysu gospodarczego, ale od 2013 r. obserwujemy tendencję spadkową.

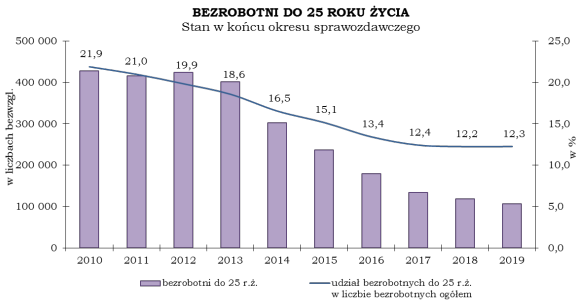

W końcu 2019 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 106,1 tys. bezrobotnych do 25 r. ż. (spadek o 10,5% w porównaniu do stanu z końca 2018 r.), a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem wyniósł 12,3%. Oznacza to, że tylko co 8 bezrobotny był w omawianej grupie wiekowej, podczas gdy do końca 2000 r. był w niej co 3 bezrobotny.

Średni czas pozostawania bez pracy w końcu 2019 r. wyniósł 7,2 miesiąca dla bezrobotnych do 25 r. ż., podczas gdy dla bezrobotnych ogółem 12,2 miesiąca. Warto zauważyć, że **czas pozostawania bez pracy wydłużał się wraz z wiekiem bezrobotnych i skracał wraz z podnoszeniem się poziomu wykształcenia,** wobec czego bardziej narażone na długotrwałe pozostawanie bez pracy były osoby starsze oraz posiadające niskie kwalifikacje zawodowe. **Młodzi stosunkowo szybko znajdowali zatrudnienie. Wśród bezrobotnych do 25 r. ż. dominowały osoby poszukujące pracy od 1 do 3 miesięcy** – 32,3 tys. osób (30,5% ogółu bezrobotnych do 25 r. ż.) oraz od 3 do 6 miesięcy – 21,8 tys. osób (20,5%). Najmniej liczną grupę stanowiły osoby poszukujące pracy powyżej 24 miesięcy – 8,2 tys. osób (7,8%).

W końcu 2019 r. najwięcej bezrobotnych do 25 r. ż. miało wykształcenie policealne i średnie zawodowe – 31,6 tys. osób (29,8%), zaś wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne/podstawowe i poniżej posiadało łącznie 46,7 tys. osób (44%). **Nadal wysoka liczba młodych ludzi podejmowała studia wyższe i tym samym wzrastał odsetek osób legitymujących się dyplomami wyższych uczelni wśród ludności ogółem, jak i wśród bezrobotnych.** W końcu 2019 r. wykształceniem wyższym legitymowało się 6,5 tys. młodych bezrobotnych (6,2% ogółu bezrobotnych do 25 r. ż.).

Zasadniczą barierą mającą wpływ na podejmowanie przez ludzi zatrudnienia był brak doświadczenia. W końcu 2019 r. wśród zarejestrowanych bezrobotnych do 25 r. ż. najliczniejszą populację stanowiły osoby bez stażu pracy – 39,9 tys. osób (37,6% młodych bezrobotnych) oraz bezrobotni ze stażem do 1 roku – 36,4 tys. osób (34,3%). Z tego powodu młodzi 2-krotnie rzadziej niż starsi mieli prawo do otrzymania zasiłku dla bezrobotnych – **w końcu 2019 r. prawo do zasiłku posiadało 8,8 tys. osób do 25 r. ż., co stanowiło 8,3% ogółu zarejestrowanych w tej kategorii wiekowej.**

Terytorialne zróżnicowanie bezrobocia osób do 25 roku życia

Terytorialne zróżnicowanie jest stałą cechą polskiego rynku pracy wynikającą zarówno z nierównomiernego rozwoju społeczno-gospodarczego regionów, jak i ich położenia geograficznego.

W końcu 2019 r. najwyższą liczbę młodych bezrobotnych odnotowano w województwach mazowieckim i podkarpackim, z kolei najniższą w województwach lubuskim i opolskim. Związane jest to z rozkładem liczby bezrobotnych ogółem w poszczególnych województwach, ale też strukturą wiekową ludności.

[2] Dane pochodzą z miesięcznego sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy, załącznika 1 „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy", załącznika 3 „Bezrobotni oraz poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności" i załącznika 5 „Bezrobotni oraz poszukujący pracy zamieszkali na wsi według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy".

PROCENTOWY UDZIAŁ BEZROBOTNYCH DO 25 ROKU ŻYCIA W OGÓLNEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW
Stan w dniu 31 grudnia 2019 r.

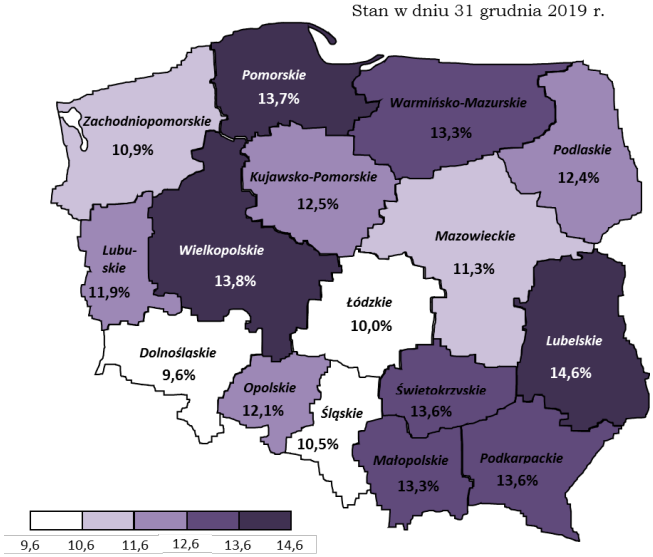

Należy zauważyć, że w końcu 2019 r. w porównaniu do końca 2018 r. spadek liczby młodych bezrobotnych odnotowano we wszystkich województwach, zaś najwyższy procentowy w lubuskim (o 15,4%), śląskim (o 14,8%) i małopolskim (o 14,3%). **Rozpiętość odsetka bezrobotnych do 25 r. ż. w ogólnej liczbie zarejestrowanych wyniosła 5 p. p., więc tyle samo, ile w końcu 2018 r.**

W przypadku powiatów zróżnicowanie jest jeszcze większe. Najniższe udziały osób młodych zanotowano w powiatach: m. Sopot (4,1%) i m. st. Warszawa (4,2%), zaś najwyższe w powiatach: janowskim (23,2%) oraz rawickim (22,1%). **W końcu 2019 r. rozpiętość odsetka młodych bezrobotnych na poziomie powiatów wyniosła 19,1 p. p. wobec 18,4 p. p. w końcu 2018 r.**

Udział osób do 25 roku życia w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych według stanu w końcu 2019 r.

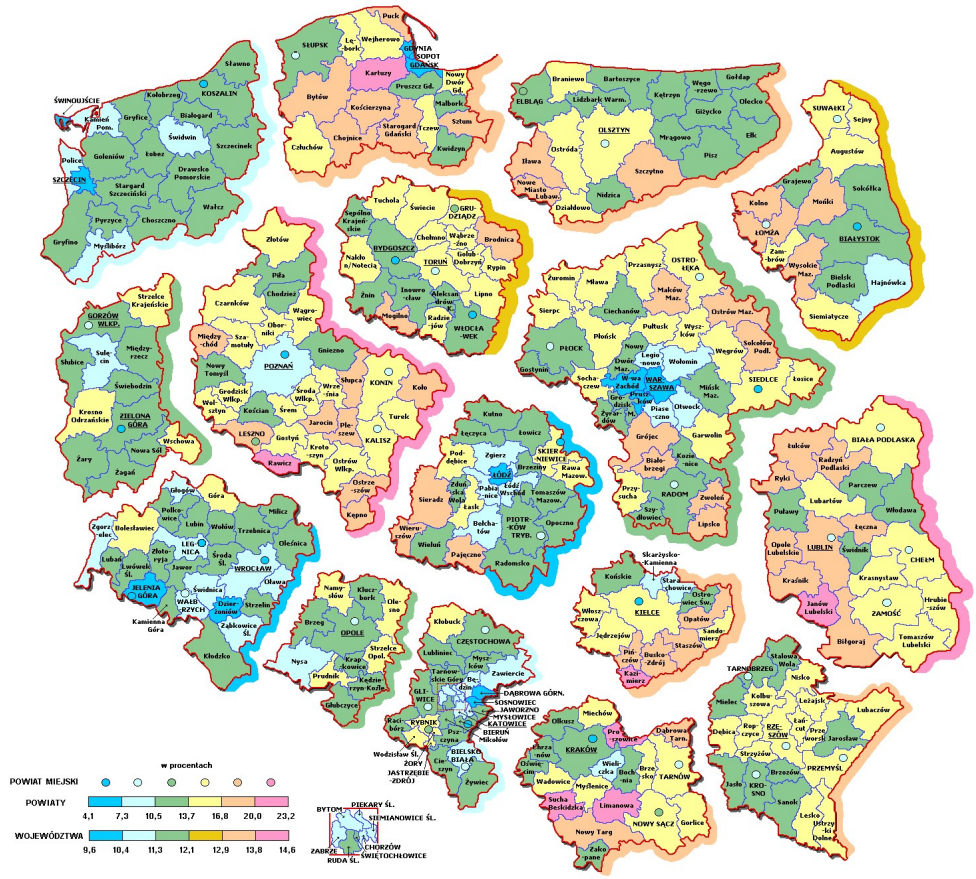

Wyszczególnienie	Poziom województw		Poziom powiatów	
	2018 r.	2019 r.	2018 r.	2019 r.
Najwyższa wartość w %	14,6	14,6	22,6	23,2
Najniższa wartość w %	9,6	9,6	4,2	4,1
Różnica pomiędzy wartością najwyższą i najniższą w punktach procentowych	5,0	5,0	18,4	19,1

Bezrobotni do 25 roku życia według miejsca zamieszkania

Młodzi ludzie zamieszkujący na wsi mieli większe problemy ze znalezieniem pracy niż ich rówieśnicy z miast. W końcu 2019 r. w ewidencji bezrobotnych znajdowało się 63,7 tys. osób do 25 r. ż. zamieszkałych na wsi (tj. 15,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych zamieszkałych na wsi) **oraz 42,5 tys. mieszkańców miast** (9,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych zamieszkałych w mieście). W odniesieniu do stanu z końca 2018 r. wartości te zmniejszyły się odpowiednio o 6,9 tys. osób, tj. o 9,7% w przypadku zamieszkałych na wsi i o 5,6 tys. osób, tj. o 11,6% w przypadku zamieszkałych w mieście.

ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI DO 25 ROKU ŻYCIA ZAMIESZKALI NA WSI
Stan w końcu okresu sprawozdawczego

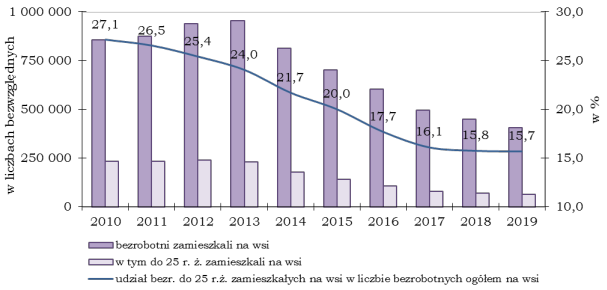

Bezrobotni do 25 roku życia według płci

Wśród osób bezrobotnych ogółem, jak również wśród bezrobotnych do 25 r. ż., przeważały kobiety. W końcu 2019 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 63,5 tys. młodych kobiet (tj. 59,8% zarejestrowanych bezrobotnych do 25 r. ż.). Wśród bezrobotnych ogółem udział kobiet był niższy i wynosił 55,3%.

ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI DO 25 ROKU ŻYCIA WG PŁCI
Stan w końcu okresu sprawozdawczego

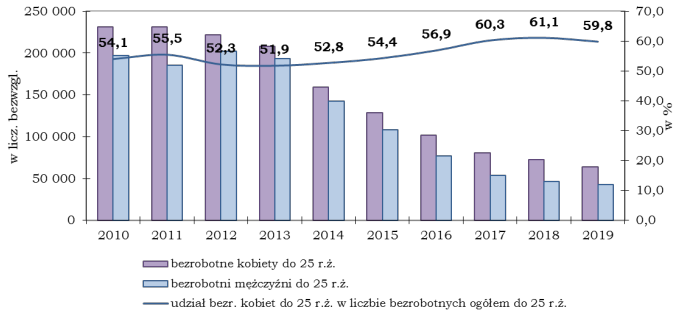

Na 100 bezrobotnych młodych mężczyzn przypadało 149 bezrobotnych młodych kobiet (w końcu 2018 r. 157), podczas gdy wśród bezrobotnych ogółem na 100 mężczyzn przypadały 124 kobiety.

W końcu 2019 r., w porównaniu do stanu z końca 2018 r. liczba bezrobotnych kobiet w omawianej grupie wiekowej zmniejszyła się o 8,9 tys. osób (12,3%). Spadek liczby bezrobotnych mężczyzn do 25 r. ż. wyniósł 3,5 tys. osób (7,6%).

Struktura bezrobotnych ogółem, w tym do 25 r. ż. według stanu w końcu okresu sprawozdawczego

Wyszczególnienie		Zarejestrowani bezrobotni ogółem w końcu 2019 r.		w tym do 25 roku życia				
		w liczbach bezwzględnych	ogółem = 100%	w liczbach bezwzględnych	ogółem = 100%	wzrost/spadek w porównaniu do stanu w końcu 2018 r.		bezrobotni do 25 r. ż. w % do ogółem zarejestrowanych w końcu 2019 r.
						w liczbach bezwzględnych	w %	
Ogółem		**866 374**	**100,0**	**106 145**	**100,0**	**-12 432**	**-10,5**	**12,3**
płeć	kobieta	479 415	55,3	63 521	59,8	-8 920	-12,3	13,2
	mężczyzna	386 959	44,7	42 624	40,2	-3 512	-7,6	11,0
miejsce zamieszkania	wieś	405 860	46,8	63 695	60,0	-6 860	-9,7	15,7
	miasto	460 514	53,2	42 450	40,0	-5 572	-11,6	9,2
czas pozostawania bez pracy w miesiącach	do 1	97 936	11,3	18 053	17,0	-1 033	-5,4	18,4
	1–3	170 273	19,7	32 334	30,5	-3 767	-10,4	19,0
	3–6	134 703	15,5	21 790	20,5	-1 427	-6,1	16,2
	6–12	134 582	15,5	13 514	12,7	-1 343	-9,0	10,0
	12–24	127 706	14,7	12 206	11,5	-2 331	-16,0	9,6
	pow. 24	201 174	23,2	8 248	7,8	-2 531	-23,5	4,1
wykształcenie	wyższe	125 187	14,4	6 529	6,2	-1 445	-18,1	5,2
	policealne i śr. zawod.	191 614	22,1	31 608	29,8	-2 131	-6,3	16,5
	średnie ogólnokszt.	98 997	11,4	21 345	20,1	-3 042	-12,5	21,6
	zasadnicze zawodowe	220 807	25,5	21 865	20,6	-2 657	-10,8	9,9
	gimnazjalne/podstawowe i poniżej	229 769	26,5	24 798	23,4	-3 157	-11,3	10,8
staż pracy	do 1 roku	171 401	19,8	36 393	34,3	-4 130	-10,2	21,2
	1–5	217 918	25,2	28 635	27,0	-1 876	-6,1	13,1
	5–10	134 808	15,6	1 238	1,2	156	14,4	0,9
	10–20	130 632	15,1	x	x	x	x	x
	20–30	73 972	8,5	x	x	x	x	x
	30 lat i więcej	27 418	3,2	x	x	x	x	x
	bez stażu	110 225	12,7	39 879	37,6	-6 582	-14,2	36,2

Źródło: Załącznik 1 do sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy

Młode kobiety częściej niż mężczyźni legitymowały się wyższym poziomem wykształcenia, a mimo to były bardziej narażone na długotrwałe bezrobocie. W końcu 2019 r. wśród zarejestrowanych kobiet do 25 r. ż. wyższe wykształcenie posiadało 7,5% (tj. 4,7 tys. kobiet), a 42,8% (tj. 27,2 tys. kobiet) miało wykształcenie zasadnicze zawodowe lub niższe. Wśród młodych bezrobotnych mężczyzn proporcje te wynosiły odpowiednio 4,2% i 45,7%.

W końcu 2019 r., o ile w liczbie bezrobotnych do 25 r. ż. kobiety stanowiły niecałe 60% zarejestrowanych, to **w grupie młodych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy było już 81,1% kobiet, a wśród młodych bezrobotnych, którzy najdłużej oczekiwali na podjęcie zatrudnienia (ponad 2 lata) – 85,3%.** Kobiety do 25 r. ż. pozostawały w ewidencji urzędów pracy średnio dwa razy dłużej niż mężczyźni (8,8 miesiąca wobec 4,7 miesiąca).

Bezrobotni do 25 roku życia według zawodów i specjalności

Wśród młodych bezrobotnych zarejestrowanych w końcu 2019 r. najwięcej było osób posiadających zawody mieszczące się w grupie pracownicy usług i sprzedawcy (21,8 tys. osób, tj. 20,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych do 25 roku życia), technicy i inny średni personel (15,2 tys. osób, tj. 14,3%) oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (11,5 tys. osób, tj. 10,8%), zaś najmniej było młodych posiadających zawody z grupy siły zbrojne (18 osób) oraz przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (139 osób).

Znaczną część młodych bezrobotnych, tj. 42,1 tys. osób (39,7%), stanowiły osoby nieposiadające zawodu, co może wynikać z faktu, że ponad 43% młodych bezrobotnych to osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym lub gimnazjalnym/podstawowym i poniżej.

LICZBA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH OGÓŁEM I DO 25 R. Ż. WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI

Stan w końcu 2019 r.

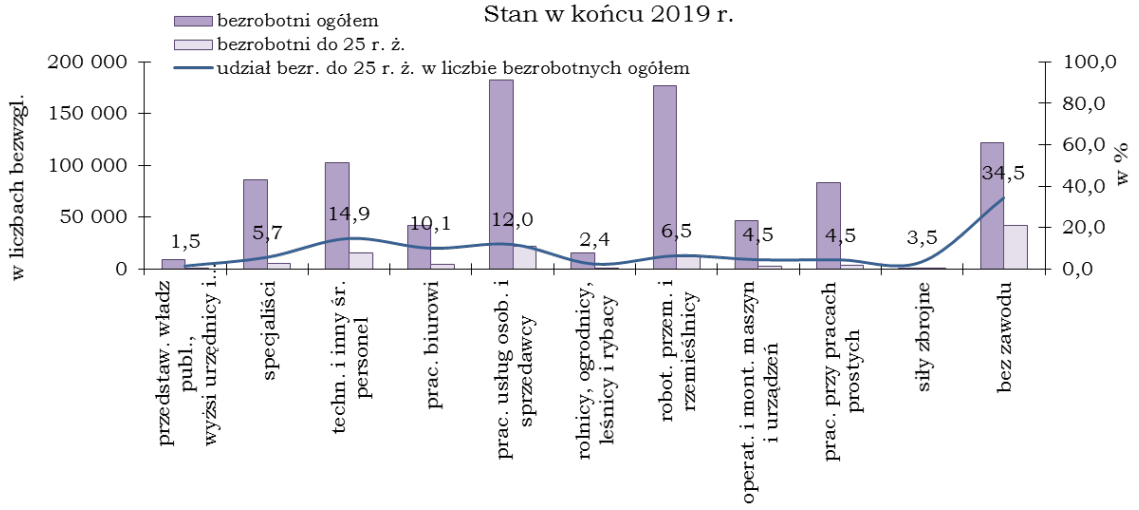

W malejącym rankingu zawodów posiadanych przez najwyższą liczbę bezrobotnych do 25 roku życia w końcu 2019 roku, pierwsze miejsce pod względem liczebności zajmował zawód sprzedawcy – 7,9 tys. osób (tj. 9,7% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w tym zawodzie). Zawód ten był posiadany przez najliczniejszą grupę bezrobotnych zarówno do 25 r. ż., jak i ogółem. Z kolei pierwszą lokatę wśród zawodów nierobotniczych posiadanych przez najwyższą liczbę bezrobotnych do 25 r. ż. zajął technik żywienia i usług gastronomicznych (2,3 tys. osób, tj. 70%). Łącznie w rankingu znalazło się 5 zawodów technicznych, którymi legitymowało się 7,8 tys. bezrobotnych do 25 r. ż. (tj. 7,4% ogółu młodych bezrobotnych).

Ranking 10 zawodów według malejącej liczby bezrobotnych do 25 roku życia w końcu 2019 r.

Zawód	Zarejestrowani bezrobotni ogółem		w tym do 25 roku życia		
	w liczbach bezwzgl.	ranking	w liczbach bezwzgl.	ranking	w % do ogółu bezrobotnych
Ogółem	**866 374**		**106 145**		**12,3**
Bez zawodu	**122 227**		**42 148**		**34,5**
Posiadający zawody	**744 147**		**63 997**		**8,6**
w tym:					
Sprzedawca	81 083	1	7 860	1	9,7
Fryzjer	12 735	7	4 405	2	34,6
Kucharz	23 217	2	4 046	3	17,4
Mechanik pojazdów samochodowych	8 644	10	2 636	4	30,5
Technik żywienia i usług gastronomicznych	3 246	44	2 273	5	70,0
Technik ekonomista	13 725	6	1 619	6	11,8
Cukiernik	7 583	15	1 541	7	20,3
Technik hotelarstwa	3 351	42	1 478	8	44,1
Technik informatyk	3 989	33	1 477	9	37,0
Technik pojazdów samochodowych	1 277	97	998	10	78,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z zał. 3 do sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy

Bilans bezrobotnych do 25 roku życia

W 2019 r. w urzędach pracy zarejestrowało się 344,7 tys. osób do 25 r. ż. (23% napływu do bezrobocia ogółem). W porównaniu do roku 2018 odnotowano spadek rejestracji młodych o 47,8 tys. osób, tj. o 12,2%.

Z kolei odpływ z ewidencji bezrobotnych osób młodych wyniósł w 2019 r. 334,8 tys. osób, (o 47,9 tys. osób mniej niż w 2018 r. – spadek o 12,5%). Najczęstszą przyczyną wyłączeń były podjęcia pracy (48,1% odpływu tej populacji), niepotwierdzenia gotowości do pracy (20,3%) oraz rozpoczęcia stażu (12%).

Dostrzegając problemy osób młodych urzędy pracy podejmują działania na rzecz ich aktywizacji i wsparcia przy wchodzeniu na rynek pracy. **W całym 2019 r. aktywnymi programami rynku pracy objęto 77,9 tys. młodych bezrobotnych wobec 92,3 tys. rok wcześniej (spadek o 15,6%).** Na uwagę zasługuje fakt, że **udział osób młodych wśród aktywizowanych bezrobotnych był w 2019 r. ok. dwukrotnie wyższy niż wśród bezrobotnych ogółem (27,1% wobec 12,3%).**

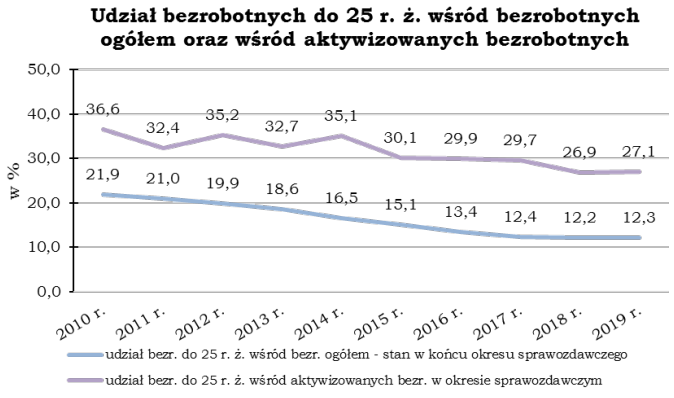

W przypadku osób do 25 roku życia szczególnie istotne są te usługi i instrumenty rynku pracy, które umożliwiają zdobycie kwalifikacji lub doświadczenia zawodowego. W 2019 r. najczęściej rozpoczynaną formą przez tę grupę wiekową był staż u pracodawcy, w którym uczestniczyło ponad 40 tys. osób, szkolenia natomiast rozpoczęło 8,9 tys. osób. Ponadto, 28,6 tys. młodych rozpoczęło prace subsydiowane, w tym 5,5 tys. otrzymało dotację na podjęcie działalności gospodarczej, 7,2 tys. osób podjęło prace interwencyjne, a 5,3 tys. osób podjęło pracę w ramach refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego.

Wsparcie zatrudnienia młodych znalazło również wyraz w nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która weszła w życie 27.05.2014 r. **W 2019 r. z form aktywizacji wprowadzonych ww. nowelizacją skorzystało 7,2 tys. osób do 25 r. ż.**, (43,3% ogółu bezrobotnych, którzy skorzystali z tych form), w tym blisko 4,5 tys. młodych podjęło pracę poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie, 1,9 tys. osób roz-

poczęło szkolenie w ramach bonu szkoleniowego, 0,5 tys. osób podjęło pracę w ramach bonu zatrudnieniowego, a 0,3 tys. osób rozpoczęło staż w ramach bonu stażowego.

Bilans bezrobotnych ogółem, w tym do 25 r. ż. w 2019 roku

Wyszczególnienie				Bezrobotni ogółem	w tym do 25 r. ż.			
				w liczbach bezwzgl.		wzrost/spadek w porównaniu do 2018 r.		w % do ogółem
						w	w %	
Bezrobotni zarejestrowani w okresie sprawozdawczym "napływ"				**1 496 526**	**344 724**	**-47 775**	**-12,2**	**23,0**
Bezrobotni wyrejestrowani w okresie sprawozdawczym "odpływ"				**1 599 040**	**334 843**	**-47 905**	**-12,5**	**20,9**
w tym z powodu	podjęcia pracy			794 634	**160 962**	-26 769	-14,3	20,3
	z tego	pracy niesubsydiowanej		662 794	**132 389**	-17 415	-11,6	20,0
		pracy subsydiowanej		131 840	**28 573**	-9 354	-24,7	21,7
		z tego	prac interwencyjnych	35 506	**7 195**	-253	-3,4	20,3
			robót publicznych	18 185	**1 355**	-767	-36,1	7,5
			podjęcia działalności gospodarczej	32 607	**5 489**	-989	-15,3	16,8
			podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	23 729	**5 334**	-434	-7,5	22,5
			inne	21 813	**9 200**	-6 911	-42,9	42,2
	rozpoczęcia szkolenia			34 226	**8 891**	-627	-6,6	26,0
	rozpoczęcia stażu			101 728	**40 015**	-4 244	-9,6	39,3
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej			19 858	**430**	-144	-25,1	2,2
	odmowy bez uzasadn. przycz. przyjęcia propoz. odpow. pracy lub innej formy pomocy, w tym w			54 623	**12 090**	-4 570	-27,4	22,1
	niepotwierdzenia gotowości do pracy			307 099	**68 002**	-10 216	-13,1	22,1
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego			129 017	**28 370**	-275	-1,0	22,0
	podjęcia nauki			3 499	**2 864**	-497	-14,8	81,9
Bezrobotni, którzy rozpoczęli udział w aktywnych programach rynku pracy				**287 707**	**77 936**	**-14 360**	**-15,6**	**27,1**

Źródło: opracowanie własne na podstwie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy

Sytuacja osób młodych na rynku pracy w Polsce i w Unii Europejskiej

W wyniku ukierunkowanego wsparcia oraz korzystnej sytuacji gospodarczej nastąpiła poprawa podstawowych wskaźników obrazujących sytuację młodych ludzi na rynku pracy. **Polska należy do grupy krajów, w których wskaźnik NEET dla grupy 15-24 lata kształtował się korzystniej niż średnio w UE(28).** W 2018 r.[3] wyniósł on 8,7% w Polsce wobec 10,4% w UE(28), a podkreślenia wymaga, że są kraje gdzie wynosił lub przekraczał 15% (Włochy – 19,2%, Bułgaria – 15,0%). **Na przestrzeni ostatnich 5 lat dynamika spadku ww. wskaźnika była wyższa w Polsce niż w UE(28)** – w Polsce wskaźnik w 2018 r. był o 3,5 p. p. niższy niż w 2013 r. (tj. zanim rozpoczęto w UE realizację Gwarancji dla Młodzieży), podczas gdy w tym samym czasie spadek w UE(28) wyniósł 2,6 p. p.

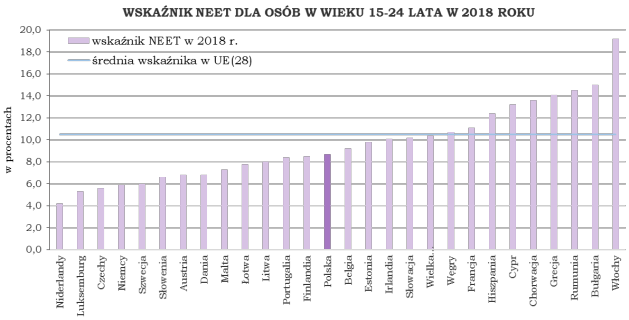

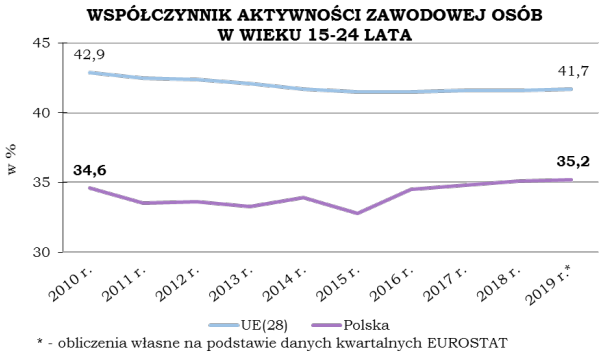

* - obliczenia własne na podstawie danych kwartalnych EUROSTAT

Polska wciąż znajduje się w grupie krajów o stosunkowo niskiej aktywności zawodowej młodych ludzi, niemniej jednak **w 2019 r.[4] współczynnik aktywności zawodowej wzrósł w porównaniu do 2013 r. o 1,9 p. p., przy spadku w UE o 0,4 p. p.** Zmalał również nasz dystans do UE – z 8,8 p. p. w 2013 r. do 6,5 p. p.

[3] Źródło: Eurostat, stan na 08.04.2020 r. Brak świeższych danych.

[4] Obliczenia własne na podstawie danych kwartalnych, źródło: Eurostat.

Jeszcze korzystniej wygląda relacja wskaźnika zatrudnienia w Polsce i UE, głównie za sprawą ponad 2-krotnie wyższej dynamiki wzrostu tego wskaźnika w Polsce.

W 2019 roku wskaźnik zatrudnienia w grupie 15-24 lata w Polsce był o 7,5 p. p. wyższy niż w 2013 r., podczas gdy w tym samym czasie wskaźnik w UE(28) wzrósł o 3,6 p. p. Nie zmienia to jednak faktu, że wciąż w Polsce pracuje niższy odsetek młodych ludzi (31,7%) niż w UE (35,7%).

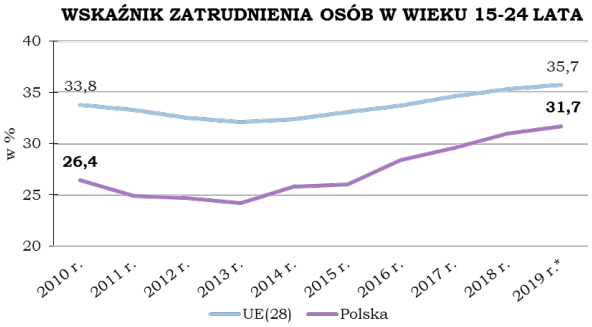

* - obliczenia własne na podstawie danych kwartalnych EUROSTAT

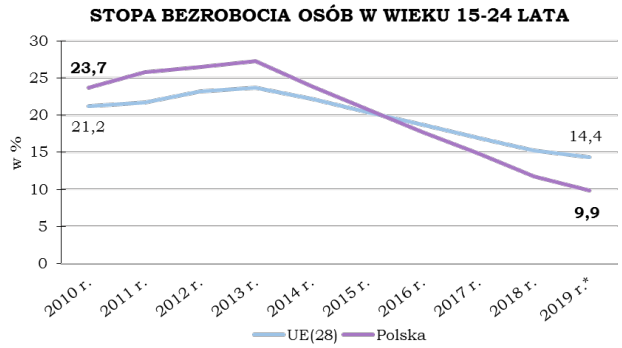

* - obliczenia własne na podstawie danych kwartalnych EUROSTAT

Z kolei stopa bezrobocia osób w wieku 15-24 lata zanotowana w 2019 r. była o 17,4 p. p. niższa niż w 2013 r., a w tym samym czasie wskaźnik w UE(28) spadł o 9,4 p. p. O ile w 2013 r. byliśmy krajem o wyższej niż średnia w UE stopie bezrobocia młodych, to **w 2019 r. stopa bezrobocia młodych w Polsce była niższa niż średnia w Unii (9,9% wobec 14,4%), a pod względem wysokości zajmowaliśmy 8 miejsce wśród państw członkowskich.**

Do poprawy powyższych wskaźników przyczyniła się m. in. zapoczątkowana w 2014 r. realizacja Gwarancji dla Młodzieży. **Od momentu ich wdrożenia objęto nimi ponad 4,3 mln młodych ludzi w powiatowych urzędach pracy, z czego 2,7 mln wyszło z GdM w ciągu 4 miesięcy od rejestracji, głównie z powodu podjęcia pracy, ale też szkolenia, przygotowania zawodowego i stażu.**

Podsumowanie

Na zróżnicowanie szans zawodowych osób młodych wpływ ma wiele czynników: posiadane wykształcenie, zdobyte doświadczenie, kwalifikacje, miejsce zamieszkania, jak również ich oczekiwania. Trudna sytuacja osób dopiero wkraczających na rynek pracy najczęściej wiąże się z brakiem odpowiedniego doświadczenia oraz niedopasowaniem kwalifikacji do potrzeb rynku pracy. Znaczna część młodych ludzi w celu zwiększenia możliwości znalezienia pożądanej pracy decyduje się na podnoszenie swoich kwalifikacji zawodowych zdobywając wyższe wykształcenie, a w jego trakcie odbywając staże czy praktyki. Sprzyja temu dynamiczny rozwój szkolnictwa, przede wszystkim wyższego. Warto jednak zauważyć, że duży wpływ na powodzenie na rynku pracy ma kierunek uzyskanego przez młodych ludzi wykształcenia. Wybór ten stanowi wypadkową wielu czynników, takich jak: zainteresowania, możliwości podjęcia studiów na określonym kierunku, oferta szkół wyższych czy odległość od miejsca zamieszkania. Ponadto, dynamika zmian na współczesnym rynku pracy, ciągły rozwój technologiczny, pojawianie się nowych zawodów i nowych form pracy (np.: dzielenie się pracą) znacznie utrudniają wybór ścieżki zawodowej najlepiej odpowiadającej przyszłym potrzebom kadrowym.

Pomimo ogólnej poprawy sytuacji na rynku pracy w Polsce, wciąż zarówno aktywność zawodowa, jak i wskaźnik zatrudnienia młodych pozostają zdecydowanie niższe niż osób w wieku produkcyjnym. Nie jest to jednak zjawisko widoczne wyłącznie w Polsce, ale również w wielu innych krajach UE. Kwestie związane z sytuacją zawodową młodzieży stanowią temat dyskusji w całej Unii. Dostrzegając problemy osób młodych decydenci podejmują działania mające na celu lepsze przygotowanie ich do wkroczenia na rynek pracy.

O polepszeniu się sytuacji na rynku pracy osób młodych świadczy między innymi spadek udziału młodych do 25 r. ż. w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych z przeszło 30% w latach 1993-2000 do 12,3% w końcu 2019 r. Wciąż jednak młodzi napotykają problemy w płynnym wejściu na rynek pracy, a rotacja bezrobotnych pozostaje wysoka, tzn. niektóre osoby nawet kilkukrotnie wracają do rejestrów urzędów pracy, czy to po okresie zatrudnienia, czy aktywizacji.